DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

W Lwowie Dnia 7go Marca 1793.

Nro. 18.

Z POLSKI.

Pewne Wiadomości.

Nayiaśnieyfza Konfederacią Generalna Urzędowym oświadczeniem ofiarowała fię, iż do uzbroionych Potencyi dla bronienia prawideł, które za fundament wfzyftkich mądrych Rządów flużyć maią, przyftąpi, iezli nierozdzielność i niezawifłość Polfki gwarantowana będzie.

Kontynuacia treści proiektu do Praw dla nowego ułożenia Rządu Kraiowego w Polfzcze.

WOYSKO

Co po zapłaceniu wydatków Cywilnych w fkarbie pozoftanie, to na utrzymanie woyfka obrocone być powinno.

Woyfka od każdey ze trzech Prowincyi w rowney proporcyi

cyi wyſtawione będą, a od ſamych Kommiſſarzów Woiennych zależeć maią.

Seym — iego Niemoc w odmienieniu czego.

Nowe rozporządzenie RPtey niepowino być nigdy odmienione. Seym iedynie tylko w tym zamyśle zgromadzać ſię ma, żeby Dikaſteria inkwirował, i że dłużey nad ſześć tygodni przedłużony być niemoże.

Złączenie ſię Polſki z Moſkwą.

Wieczny Allians tak zaczepny, iak i odporny między Polſką i Moſkwą zawarty być ma. Nierozdzielność, i niezawiſłość Polſki nazawſze gwarantowana będzie. Rada nieuſtaiąca nakaz mieć powinna, ażeby zachowanie Traktatu, który na ten koniec zawarty będzie, nayświęciey utrzymowała.

Ażeby w tey mierze tym prędſzą robotę rozpocząć można, Carowa IeyMC. Generała Sivers w charakterze extra ordynaryinego Poſła wyſzle, a gdy on dzieła tego dokona, to na ten czas wſzyſtkich zagranicznych Miniſtrów zaproſi ſię, żeby do Grodna ziechali, i wieczny allians, o którym mowa ieſt, gwarantowali. Kontinuacia w przyſzłym Dzienniku będzie.

Z AUSTRYI.

Pewne wiadomości.

Woyſka Corpus w Wyżſzey Auſtryi pod kommendą Generała Kawaleryi Hrabiego de Wurmſer 10 batalionami Infanteryi, i 7 Diwiziami kawaleryi powiękſzono. Także 2 bataliony Woluntariuſzów, i 4 Diwizie Huſarów wyſtawiono, i iak nayprędzey ie wyprawiono.

Dobrowolne daniny na wydatki woienne znowu wielkie Summy zrobiły, ktoremi w Gazecie Wideńſkiey dnia 27go Lutego 8. kolumn, napełnione ſą, między któremi znaczne Summy 50000 Zł. Ryń. od Xięcia Aloizego de Lichtenſtein i 34463 Zł. Ryń. 58 kr.

58 kr. od Xięcia Jozefa Kinſkiego zawieraią ſię.

Przez Uniwerſał pod 22. Lutego względem Francuzów w Auſtryi znayduiących ſię, lub tamże przychodzących takowe rozporządzenie uczyniono, żeby nieſzczęśliwym wychodnióm beſpieczeńſtwo obmyślono, a podeyrzanych na wodzy trzymano.

Przeſzły Poſeł Francuzki u Porty Hrabia de Choiſeul-Gouffier powracaiąc z Carogrodu, dnia 11 Lutego do Hermanſtadt w Ziemi Siedmiogrodzkiey przyiechał.

Z FRANCYI.

Pewne wiadomości.

Traktowania Narodowey Konwencyi do prywatnych okoliczności powiękſzey części ściągaią ſię, których oſtatnie do wielkich kłótni okazią daią, i długo rozſądzone niebędą.

Na Seſſyi dnia 10 Lutego zaſzła ſkarga, iż Urzędnik Poczty paki Narodowey Konwencyi taxował.

Baumarchais pozwolono, żeby do Paryża powrocił, i względem liwrunku broni wywiodł ſię.

Guyton Mauryeau relacią względem Porentrui czyli tak zwaney Rzpltey Rauracklev uczynił. Udekretowano więc, żeby do niey Kommiſſarzów wyſłano.

Na Seſſyi dnia 11 wydano wyrok, którym Narodowa Konwencia kaſſuie wſzyſtkie kriminalne poſtępowania względem wyſtępków, które w buntach o żywność aż do 21 Stycznia r. t. popełnione były, i nakazuie, ażeby wſzyſcy w więzieniu za nie znayduiący ſię na wolność wypuſzczeni byli, toż ſamo potym względem buntów udekretowano, które z okoliczności Praw lennych powſtały. Jednak zaboycy publiczni, i ſekretni, tudzież podkładaiący ogień w tey amneſtyi niezawieraią ſię.

Naywiękſzą część czaſu znowu na przeciwienie ſię,

 i bro-

i bronienie Woienney Deputacyi, co do kompletowania i organizacyi woyſka obrocono, i znowu ſtracono, bo dopiero dnia 12 niektóre punkta rozſądzono, iż żadna rożnica miedzy woyſkiem liniowym i Narodowemi woluntariuſzami mieyſca mieć niepowinna.

Na Seſſyi dnia 12 pokazała ſię Deputacia od 48 Sekcyi Paryzkich, ażeby proiekta względem żywności ułożyła. Jeden Wſpółczłonek Deputacyi Vice Prezes Kommiſſyi Żywności nadto żwawo mówił, i wziął ſobie ton, iakby imieniem wſzyſtkich ſwóich Wſpółbraci w Urzędzie będących w Departamentach mówił. Ta mowa iego tak źle wzięta była, iż go do więzienia wſadzono, ażeby od Deputacyi Dozorczey examinowanym zoſtał.

Z ANGLII.

Pewne wiadomości.

W Wyżſzey Izbie addreſs do Króla wyſzedł w naſtępujących wyrazach.

Uſtanowiono: Ażeby do Króla pokorny addreſs podać, a w nim dziękczynienie od tey Izby Nayiaśnieyſzemu Panu za iego łaſkawe poſelſtwo i kommunikowanie rożnych piſm, o których nas uwiadomić raczył, wyrazić, a JKMC. zapewnić, iż o okropnym ſwieżo w Paryżu popełnionym wyſtępku z obrzydzeniem i niechęcią dowiedzieliśmy ſię, iż ten żal, który takowy przypadek w cnotliwey i czułey Duſzy JKMCi wzbudzić muſiał, wſpół czuiemy, i przedſiewzięty krok publicznie pochwalamy, który do tego zmierza, ażeby całą Europę przeświadczyć, iak ſię takową czynnością nietylko tak iak ſama w ſobie ieſt, ale też iey prawidłami, z których ona pochodzi, niezmiernie brzydziemy, które koniecznie do zgwałcenia nayſwiętſzych Praw Narodów dążą, iż w tym wſzyſtkim, co ſię oſtatnią razą wydarzyło, zamyſły powiękſzenia ſwego, i ambicyi, którą Francia na widok ſwiatu okazała, wydałą ſię, iż te zamyſły wſpólnemu dobru całey Europy ſzkodliwemi zawſze będą, iż

iż my ie teraz nieſkończenie niebeſpiecznemi być uważamy, bo z zaſzczepieniem takowych prawideł połączone ſą, które pokóy i porządek we wſzyſtkich obywatelſkich towarzyſtwach z gruntu obalaią, iż z wſzelką gorliwością na to zgodziliśmy ſię, żeby JKMC. nietylko co do powiękſzenia ſkutecznie ſwey lądowey i morſkiey ſiły, ale też do przedſiewzięcia takowych ſzrodków w ſtanie zoſtawała, które do utrzymania honoru Korony Angielſkiey, beſpieczności, i Praw ſwoich Kraiów, tudzież do obrony ſwych ſprzymierzeńców, i zabeſpieczenia poddanym JKMCi nieprzerwanego używania korzyści z naſzey ſzczęśliwey Konſtytucyi potrzebneby były.

Wyrazy niektore z mowy Pitta w Niżſzey Izbie mianey wyięte.

Pomiędzy rożnemi ważnemi okolicznościami, które poſelſtwo Króla nam do rozważania podaie, nayſzczegółniey iedna uwagi tey Izby wymaga, która koniecznie na ów nieſzczęśliwy przypadek to ieſt ścięcie Króla Francuzkiego obrocona być powinna, na ową czynność, która z wſzelkich prawideł Religii, ſłuſzności, i ludzkości ſię ſzydzi, które w tym kraiu, i owſzem w całey Europie powſzechną niechęć i obrzydzenie wzbudziły. W ſamey rzeczy i moim uczuciom, i uczuciom tey całey Izby lepieybym dogodził, gdybym na ten okropny wyſtępek całun rzucić mógł. Zaiſte on we wſzyſtkich ſwoich okolicznościach tak ſromotnym, i obrzydzenia godnym ieſt, iż powſzechnym życzeniem rugowanie iego ze wſzyſtkich myśli, wygluzowanie z chroniki dzieiów, i wydarcie z rozwagi nad nim ludzkiey, gdyby to można, byćby powinno.

Na okazanie tego, iak Francuzi względem oboiętnych Narodów ſprawuią ſię, nic więcey, iak tylko do wiadomego Dekretu pod dniem 19. Liſtopada r. p. odwołać ſię, niepotrzebuię, (czytał on więc wyrazy Dekretu, którym Francuzi wſzyſtkim Narodom, któ-

re

re ſobie o wolnośc poſtarać ſię chcą, *Braterſtwo* i pomoc przyrzekaią,) bratarſtwo obiecywać, oſobliwym ieſt wyrazem równości, żeby zaś nikt w niepewności niezoſtawał, kogo Narod Francuzki w tey proporcyi umieścić chce, przeto ten Dekret we wſzyſtkich ięzykach wydrukować kazali. Więc nim oni wſzyſtkie Narody uprzywileiować pragną, które to ich ofiarowanie ſię przyiąć chcą. Wydane ſą wprawdzie niektóre nad tym wyrokiem poprzednie obiaśnienia, lecz one nieczym innym iak tylko powtórzeniem obrażeń w nich zawartych ſą. *Cały ich ięzyk, ich rozporządzenia, ich poſtępek do niczego innego iak tylko do zupełnego wſzyſtkich Rządów wywrócenia zmierzaią.* Determinowaną niechęć ſwoią przeciw Iednowładztwu naynayoſobliwiey oświadczyli, w tym zaś ich nieprzyiacielſtwo tak daleko zachodzi, iż ich nic, iak zupełne onegoż wykorzenienie uſpokoić niepotrafi. *Wyrok krwawy, który rękę mordercy przeciw ſwemu właſnemu Monarſze ſwieżo ſciągnął, przeciw Monarchóm wſzyſtkich Kraiów wymierzonym był.* Czyliż i to niebyło celem, ażeby ſkutki tych prawideł aż na ten Rząd rozciągnięte zoſtały? Czyliż to ieſzcze wątpliwym ieſt, czyli ten poſtępek do Anglii kierowanym niebył, albo czyliż ten Kray ſam wyiętym byćby mógł od ſkutków *ſyſtematu; które nierząd tak głośno opowiedało, i do tego zmierzało, ażeby powſzechne panowanie na ruinach wſzyſtkich teraz będących Rządów wyſtawiło.*

W Niżſzey Izbie ten wnioſek naſtępuiącym ſpoſobem potwierdzonym zoſtał. Skoro ten wnioſek uczyniono, żeby Krolowi naypokornieyſzy adreſs podany, i dziękczynienia od tey Izby JKMCi za iego nayłaſkawſze poſelſtwo i kommunikacią piſm, o których nam wiadomość uczynić raczył, oświadczone zoſtały, żebyśmy tego Monarchę o głębokim żalu naſzym, który z przyczyny nowo popełnionego okrutnego uczynku w Paryżu z J. K. MCią dzielemy, i na który to uczynek iako na obrażenie Religii, ſprawie-

wiedliwości, i ludzkości samey, a wraz iako na strafzny, i zadziwiaiący przykład, i skutek owych prawideł, które do zgwałcenia nayświętszych obowiązków, zupełnego zruynowania pokoiu, i porządku we wszystkich obywatelskich towarzystwach prowadzą, poglądać musiemy, zabespieczyli, iż nam nic niepodobną rzeczą iest, żebyśmy zamysłów powiększenia swego i ambicyi Francuzów niepostrzegali, które w przeciwieństwie z powtorzonemi solennie wyznaniami publicznie z strony Francyi oświadczone, i z rozkrzewieniem takowych prawideł połączone są, które się z żadnym sprawiedliwym i porządnym Rządem pogodzić niemogą, iż w teraznieyszych okolicznościach żwawy i skuteczny odpor tym wszystkim zamysłóm dla ubespieczenia tego wszystkiego, co temu Narodowi i iego przyszłey spokoyności naymilszego, i nayszacownieyszego iest, iako niemniey dla bespieczeństwa wszystkich, i każdego z osobna Kraiu za nieodbicie potrzebny uznaiemy, iż temi myślami ożywieni naywiększą gorliwość, i nayfilnieysze usiłowanie na widok okażemy, żebyśmy J. K. MC w tym stanie umieścili, żeby dalsze powiększenie lądowey, i morskiey potęgi przedsiewziąć, a w teraznieyszych okolicznościach stosownie do nich postępować, bespieczeństwo, honor swey Korony utrzymać, sprawiedliwe Prawa swych sprzymierzeńców wesprzeć, a Angielskiemu Ludowi nieprzerwane używanie korzyści, które przy Boskiey opatrzności z swey Konstitucyi zbiera, zabespieczyć mogła. Pomieniony wniosek przyiętym został, i ustanowiono, ażeby tenże przez Taynych Konsiliarzów posiany był.

Listy z Londynu dnia 5. Lutego donoszą. Skoro Rząd nasz wiadomość odebrał, że po wszystkich portach Francuzkich Angielskie okręty aresztowano, toż samo rozporządzenie do wszystkich portów naszych względem okrę-

tów Angielskich wydał. Jutro obwieszczenia formalnego wydania woyny oczekuiemy. Pan Marat dnia 2 do Francyi powrocił. Zapewniaią, iż żadnego sposobu negociacyi nieużywa, i iedynie tylko do Pana Lorda Grenville pisał, iż cel iego podroży ten iedyny iest, ażeby Panu Chauvelin w przyprowadzeniu do porządku papierów iego poselskich dopomogł, i za temi papierami, i Panem Chauvelin o protekcią prosił. Przygotowania do woyny straszne są, oprócz 25000. iuż gotowych, ieszcze Parlament 20000 flisow przyiąć kazał.

Tak w Wyższey iak, i w Niższey Izbie Krolewskie poselstwo względem pomnożenia woyska tak lądowego, iak i morskiego, tudzież przedsiewzięcia nayskuteczniey-szych środków przeciw Francyi od wszystkich pochwalone zostało, i dziękczynia iednomyślnie na piśmie, w którym Króla Jegomości Angielskiego o wszelkiey możney pomocy zapewniaią, wyrażone były.

Z NIEMIEC.

Pewne wiadomości.

Berlińska Gazeta dnia 10. Lutego okoliczne doniesienie o osadzeniu Miasta Venloo Prusakami czyni. Francuzi chcieli do Fortecy wpaść, lecz Xiąże Brunszwicki - Oels dowiedziawszy się o tym, poszedł na przeciw nim aż do Szwelm, gdzie do potyczki przyszło, a Xiąże aż do Fortecy Venloo cofnął się. Potym kommendę woyska i fortęcy Generałowi de Pirchen oddał, i do Geldryi powrocił. W nocy 11. a nawet i 12. Francuzi ode Wsi Plerik szańce na przeciw Baszcie Ruremonskiey usypali, a na zaiutrz do baszty strzelać zaczeli. Lecz tęgi i dobrze utrzymywany ogień, który na rozkaz Generała de Pirchen z fortecy przeciw nim dawano, przymusił nieprzyiacioł, iż po małey stracie zabitych i rannych, swoią pracę porzucili, i cofneli się.

Przy Roer i Stettrich podiazdy z korzyścią Cesarskich wydarzyły się, lecz z Wassenberg, Birgeln, i Esselt od Francu-

cuzów nazad odpędzeni będąc do Erkelens powrocić ſię muſieli.

Dnia 30 Stycznia wypędzili Francuzi Ceſarſkie forpoczty z Rheininſel przy Rheinweiler, Pułkownik poſłał tam kilkaſet ludzi, a Kapitan de *Büchel* potym Francuzów ze ſtratą z Rheininſel wypędził.

Mieſzkańcy Miaſt Magdeburga, Halli, i Halberſtadt dla zachęcenia ſwych wſpółbraci w polu ſtoiących z każdego Miaſta z oſobna kilkadzieſiąt Tyſięcy Talerów zebrali, i za nie częścią żywności, częścią wędzonek i legumin, częścią innych rzeczy żołnierzóm w polu ſtoiącym potrzebnych nakupili, i im poſłali, których ſam przewoz na ſamo Miaſto Halla wynoſi 200 Talerów, reſztę zaś pieniędzy dla rozdania ich pomiędzy żołnierzy zacząwſzy od Felwebla na dół idąc Szefom Pułków w Garnizonie ſtoiących odeſłali.

Francuzi całe Zweybrücken żołnierzami oſadzili. Xiąże Pfalz Zweybrücken z ſwoią Żoną, i z ſwoim Dworem dnia 10 Lutego do Manheim przybył.

Pałac Elektora w Moguncyi nayulubieńſzy dla lepſzego bronienia ſię od Francuzów rozwalonym zoſtał.

Z HISZPANII.

Pewne wiadomości.

Na rozkaz Krolewſki Admirałowie dochodzą, wiele woiennych okrętów w ſtanie znayduią ſię, żeby na morze pod żagle wyſzły. Znayduie ſię więc 9 okrętów liniowych, i 6 Fregat, a zatym 2 okręty liniowe, i 2 fregaty zaraz wyſłano, ażeby Pułk Infanteryi na brzeg wyſadziły, i do Hiſzpańſkiey Guiana ku Południowey Ameryce pod żagle poſzły, Francuzi z Cayenne dwiema ſzalouppami po zbuiecku wpadli, i z Negrami, którzy ſię im opierali, długo ſię bili.

Kurier z wiadomością o okrutnym zamordowaniu Kró-

Nn la

la Francuzkiego dopiero dnia 30 Stycznia do Madrytu przyſzedł, i wſzyſtkich umyſły boleścią, i obrzydliwością napełnił. Teraz uzbraiania ſię do woyny z wielką gorliwością poſpieſzaią.

Dwór Dom Pedro Aravio do Londynu poſłał z zapewnieniem, iż woynę Francyi niezwłocznie wydać, a z Anglią wſpolnie ią prowadzić chce.

Z HOLLANDYI.

Pewne Wiadomości.

Z Hagi dnia 5 Lutego ſkoro Deklaracia woyny od Francuzów dnia 5 w wieczor tu nadeſzła, natychmiaſt rozkaz woyſku do wymaſzerowania dano.

Gertruidenburg, Ouſterhout wodą oblane ſą.

Maulde nic niewſkorawſzy odiechał.

Generał Dumourier rozkaz odebrał, ażeby natychmiaſt do Hollandyi wpadł, gdyby tylko w naſzey Rzeczypoſpolitey wewnętrzna ſpokoyność utrzymana być mogła, tobyśmy ſię łatwo przeciw Francuzóm obronić potrafili. Nieprzyiacielſkie kroki iuż zaczęły ſię. Dnia 6go Lutego Francuzi Miaſto Maeſtricht na około obtoczyli. Dnia 7 i 8 część Limburga Hollenderſkiego opanowali. Żeby zaś nawet do Hollenderſkiey Geldryi tak łatwo niewdarli ſię, Venloo dnia 11 Pruſakami oſadzone zoſtało. Mówią, iż pod Venloo między Pruſakami żwawa bitwa ſtoczyła ſię.

Z TUREK

Pewne wiadomości.

Od owego czaſu iak Francuzki Poſeł u Porty Hrabia Choiſeul Gouſier ſwóy Urząd złożył, pierwſzy Francuzki Tłomacz Pan Fonton tym czaſem za Prezeſa Francuzkiego tamteyſzego Poſelſtwa uznanym zoſtał. Hrabiemu Choiſeul na okazanie ſzczególnego ku Oſobie iego ſzacunku Porta

ta

ta pewną ſummę na iego podroż wypłacić kazała.

Wenecki Poſeł nowy Cavaliere Tockari do Konſtantynopola dnia 16go Grudnia roku przeſzłego przyiechał.

Poſeł Hiſzpańſki P. Bouligni z Wielkim Wezyrem pożegnał ſię, a ſwego Syna za Agenta proponował.

Zamęście Corki Abdula Hamid z Kapitanem Baſzą Huſſeim w Carogrodzie dnia 21 Grudnia z nadzwyczayną okazałością, i z wydatkiem kilku milionów na iey wyprawę odprawiło ſię.

Dnia 25. żołd wovſku wnaylepſzey ſpokoyności, i porządku z zwyczayną ſolennoscią wypłacono.

W obydwóch Xięſtwach Multan, i Wołoſzczyzny, Sułtan odmianę zrobił, iż Muraſhi do wyiazdu z Iaſſ do Wołoſzczyzny, a Suzzo z Bukareſztu do Multan rozkaz odebrali.

Porta wſzelkich ſzrodków z natężeniem używa, ażeby nieſpokoynego Baſzę Skutari zupełnie pokonała.

W Kairze Egypſkim drożyzna rzeczy do życia potrzebnych, i kłotnie wygnanych Beghen nowy bunt wzbudziły, podczas którego poſpólſtwo Begh Ibrabima wypędziło.

Z GALICYI

Pewne Wiadomości.

Mięſzkańcy także Galicyiſcy rownie przez dobrowolne ofiary ſwą wierność i przywiązanie ku ſwemu naykochańſzemu Monarſze na widok okazać uſiłuią. Okoliczne wiadomości ich ſzlachetnych uſiłowań zwolna potym obwieſzczone będą.

Gorliwość do złożenia co możność ieſt, na ofiarę woienną wſzyſtkie Klaſſy ludzi ożywiła, a nawet tych, którzy ſwe talenta dla publiczności poświęcaią, onych do tego wſpaniałego celu użyć

ſtarali ſię. Dnia 26 p. Mieſiąca uprzywileiowany C. K. i K. Jegomości Hiſzpańſkiego Bereiter Pan Mahyeu ſzczególnie przychęcaiące ſztuki iezdżenia na koniu pokazywał, a z nich zebraną kwotę 123 Ryń. na dobrowolną ſkładkę woienną ofiarował.

Dnia 27 towarzyſtwo Komediantów pod direkcią *Pana Bulli* na ten koniec operę Adraſta, i Izydora z Bretzeny grało, którą poprzedziła dobrowolna ſkładka z melodią, ſpiewaniem, i tańcem, która właſciwie z tey okazyi ułożona była, i wiele w zruſzenia uczyniła. Mięſzkańcy Lwowſcy tę ſkładkę powiękſzyć uſiłowali. JO. Xiężna Poniňſka za bilet ſwóy na Lożą 40 Czerw. zapłaciła, większa liczba takich była, którzy ſwe bilety drożey nad zwyczayną cenę popłacili, iedne towarzyſtwo, które dla obchodzenia domowego Swięta na tę operę iść niemogło, pieniądze za bilety wniesia posłało. Pan Bulla wydatki na tę operę łożone na ſiebie przyiął, i całą złożoną Summę 621 Ryń. 28. kr. bez odciągnienia naymnieyſzego oddał.

PRZYPOMNIENIE.

Ponieważ przy końcu tego Mieſiąca Marca termin dla tych IchMC. Panów Prenumerantów wychodzi, którzy ſię w Wrześniu roku przeſzłego na puł roku, lub w Styczniu tego roku, którzy ſię na cwierć roku prenumerowali; przeto upraſza ſię onych, ażeby przed upłynieniem tego Mieſiąca kwotę prenumeracyi przyſłali, ażeby w drukowaniu exemplarzów Dziennika podług tego kierować ſię można.